

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Daniela Hudáka a sudcov JUDr. Štefana Micháliku a JUDr. Petra Hatalu na neverejnom zasadnutí konanom 9. septembra 2014 v Bratislave, v trestnej veci obvinených **Ing. J. K. a spol.**, pre pokračovací zločin skrátania dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 4 Tr. zák., formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. a iné, o sťažnosti obvinených Ing. J. K., P. H. a J. K. proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. Tp 42/2014, z 21. augusta 2014 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosti obvinených Ing. J. K., P. H. a J. K. **sa z a m i e t a j ú.**

O d ô v o d n e n i e

Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica uznesením, sp. zn. Tp 42/2014, z 21. augusta 2014 rozhodol tak, že podľa § 79 ods. 3 Tr. por. žiadosti obvinených Ing. J. K., P. H. a J. K. o prepustenie z väzby na slobodu zamietol.

Podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por. písomný sľub obvinených Ing. J. K., P. H. a J. K. neprijal.

Podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por. návrh obvinených P. H. a J. K. na nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka neprijal.

Podľa § 81 ods. 1 Tr. por. návrh obvinených P. H. a J. K. na nahradenie väzby zložením peňažnej záruky neprijal.

Proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu, sp. zn. Tp 42/2014, z 21. augusta 2014 podali sťažnosť po vyhlásení uznesenia Ing. J. K., P. H. a J. K..

P. H. v písomne odôvodnenej svojej sťažnosti uviedol, že od jeho vzatia do väzby k dátumu nového rozhodovania, t.j. 21. augusta 2014 došlo k podstatnej zmene skutkových okolností. Ukončil podnikateľskú činnosť v Slovenskej republike (v spoločnostiach C., C., G., C.). Podnikateľská činnosť už netvorí zdroj jeho príjmov a P. L., nový majiteľ a konateľ týchto spoločností vyhlásil, že pri podnikaní bude rozhodovať autonómne a nenechá sa ovplyvňovať. Ukončením podnikateľských aktivít sa rozptýlila obava z pokračovania v trestnej činnosti. Prvostupňový súd sa týmito argumentmi nevysporiadal v odôvodnení svojho rozhodnutia.

Nikdy nepredstieral fiktívny nákup tovaru v spoločnostiach, v ktorých bol konateľom. Kúpa a predaj tovaru sa riadne uskutočnili. Doteraz zistené skutočnosti a dôkazy a výsledky prebiehajúceho vyšetrovania potvrdzujú jeho obhajobu. Výsledky, ku ktorým v otázke rozsahu daňovej povinnosti a jej nesplnenia dospel v daňovom konaní správca dane, nie je možné bez ďalšieho preberať do trestného konania a iba na ich podklade nemožno vyvodzovať trestnú zodpovednosť za uvedené trestné činy.

V ďalšej časti odôvodnenia sťažnosti obvinený rozoberá jednotlivé vykonané úkony a nariadené úkony a konštatuje, že vyšetrovanie v predmetnej veci nepotvrďuje jeho vinu a bude trvať dlho. Z 54 vypočutých svedkov sa 25 netýka jeho osoby. Výsluchy svedkov - 17-tich, ktorí prepravovali tovar potvrdzujú jeho obhajobu v tom smere, že tovar bol na mieste určenia vyložený a bol naložený na prepravu iný tovar. Faktúry boli riadne uhrádzané. Zamestnanci spoločnosti K. potvrdili, že v areáli v P. sa vyrábali kamenné výrobky. Doteraz vykonané záznamy telefonických hovorov sa netýkajú merita veci a sú absolútne irelevantné pre posúdenie jeho viny.

Pri rozhodovaní o návrhoch na nahradenie väzby mal súd zvážiť, či inštitúty nahradenia väzby za súčasného uloženia primeraných obmedzení nemajú prednosť pred väzbou.

Navrhol, aby najvyšší súd zrušil napadnuté uznesenie a prepustil ho z väzby.

Ak by najvyšší súd usúdil, že existujú u neho dôvody väzby, navrhol, aby súd prijal písomný sľub, ktorý dal pri výsluchu 16. mája 2014, prípadne, aby prijal návrh na nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka, prípadne prijal návrh na nahradenie väzby zložením peňažnej záruky a po prijatí inštitútov na nahradenie väzby ho prepustil z väzby.

Navrhol, aby najvyšší súd na zabezpečenie odstránenia obavy z pokračovania v trestnej činnosti a posilnenia účelu, ktorý by sa inak dosiahol väzbou, postupom podľa § 82 ods. 1 písm. b/ Tr. por. mu uložil zákaz vykonávať činnosť, pri ktorej došlo k spáchaniu údajného trestného činu, prípadne mu uložil iné primerané obmedzenia a povinnosti.

Obvinený J. K. v písomných dôvodoch sťažnosti uviedol, že ukončil podnikanie v spoločnostiach D., F., F., teda vo firmách v Slovenskej republike. Podnikanie a konateľstvo ukončil aj vo firme D., ale proces zápisu týchto zmien ešte nie je ukončený. Došlo teda k podstatným zmenám skutkových okolností od jeho vzatia do väzby. V prípade prepustenia na slobodu by žil z podpory rodičov a rodiny. Žiadal, aby bolo brané do úvahy, že je bezúhonný občan, nikdy nebol trestne stíhaný. Nehrozí obava z pokračovania v údajnej trestnej činnosti. Skutočnosti a výsledky prebiehajúceho vyšetrovania potvrdzujú jeho obhajobu. V ďalšej časti odôvodnenia sťažnosti uviedol tie isté skutočnosti ako obvinený H.. (Ide o skutočnosti týkajúce sa výsledkov daňových kontrol, dĺžky konania a výsluchov jednotlivých svedkov, úhrady faktúr, výroby kamenných výrobkov). Poukázal na výpoveď svedkyne K., vedúcej skladu B. logistik a praktiky pri umiestňovaní tovaru do F.. Poukázal na to, že výsledky dokazovania jeho viny nepotvrdzujú a sú založené na dohadoch a úvahách. Napadnuté uznesenie Špecializovaného trestného súdu považuje za nepresvedčivé a arbitrárne pre absenciu relevantných dôvodov ďalšieho trvania väzby. K inštitútom nahradenia väzby uviedol to isté, čo obvinený H.. Aj záverečný návrh obvineného na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je úplne zhodný s návrhom H., a preto ho nebude najvyšší súd opakovať vo svojom odôvodnení.

Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky do dňa rozhodovania o sťažnosti obvineného nebola doručená písomne odôvodnená sťažnosť Ing. J. K..

V súlade s ustanovením § 192 ods. 1 Tr. por. najvyšší súd preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorému obvinení podali sťažnosť, ako aj konanie

predchádzajúce výrokom napadnutého uznesenia a zistil, že sťažnosti obvinených nie sú dôvodné.

Obvinený P. H. aj obvinený J. K. v sťažnosti namietajú, že došlo od ich vzatia do väzby do času podania žiadosti o prepustenie z väzby k podstatným zmenám, ktoré spočívajú v tom, že P. H. ukončil akúkoľvek podnikateľskú činnosť, J. K. ukončil podnikateľskú činnosť v Slovenskej republike a previedol svoj obchodný podiel a konateľstvo aj v českej firme D., ale proces týchto zmien ešte nie je ukončený. Obidvaja obvinení vyslovili názor, že keď ukončili podnikateľskú činnosť, odpadol aj dôvod pokračovania v páchaní trestnej činnosti a nie je už daný u nich dôvod väzby podľa ustanovenia § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. zák., pretože keď ukončili podnikateľskú činnosť nemôžu pokračovať v páchaní trestnej činnosti. Najvyšší súd Slovenskej republiky sa s tvrdením obvinených nestotožňuje. Obvinení poukazujú na odôvodnenie Špecializovaného trestného súdu aj Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý v tomto smere vyslovil určitý názor, kedy by mohol odpadnúť dôvod pokračovania v trestnej činnosti v súvislosti so zánikom obchodných spoločností, ale obvinení si z textu, ktorý bol uvedený v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vybrali na zdôvodnenie svojich argumentov len časť z toho, čo v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol Špecializovaný trestný súd a Najvyšší súd Slovenskej republiky vytrhli tú časť z kontextu ďalších potrebných úkonov smerujúcich k tomu, aby konajúce súdy mohli rozhodnúť, že pominuli obavy z pokračovania trestnej činnosti u obvinených a tým aj dôvody väzby u obvinených podľa § 72 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

S tým, čo ďalšie je potrebné vyhodnotiť, aby súd mohol rozhodnúť o tom, či pominuli dôvody väzby sa vysporiadali konajúce súdy v predchádzajúcich rozhodnutiach a Najvyšší súd Slovenskej republiky tieto skutočnosti nebude opätovne opakovať v odôvodnení tohto rozhodnutia. Zdôrazňuje, že samotný prevod obchodného podielu a konateľstva nestačí na to, aby mohli pominúť dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

V ďalšej časti sťažnosti obvinení rozoberajú konkrétne dôkazy, ktoré boli vykonané, poukazujú na to, že ich sa výsluchy niektorých svedkov netýkajú, nemajú s nimi žiadnu súvislosť a vyšetrovanie bude trvať ešte dlho, pretože bola určená dlhá lehota na vypracovanie znaleckého posudku. K tejto časti sťažnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že v tomto štádiu konania sa nevyhodnocujú vykonané dôkazy, ale sa len skúma, či dôvody väzby trvajú alebo či sa zmenili. Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na základnú zásadu trestného konania, zásadu voľného hodnotenia dôkazov zakotvenú v § 2 ods. 12

Tr. por., z ktorej vyplýva, že súdy hodnotia získané dôkazy zákonným spôsobom jednotlivo, v ich súhrne. Pokiaľ neboli vykonané všetky dôkazy potrebné k rozhodnutiu, nemôžu sa ani vyhodnocovať. Iná situácia by bola, keby nebol žiadny dôkaz v spise, ktorý by usvedčoval obvinených z trestnej činnosti. Ale v danom prípade takáto situácia nie je. Z dôkazov nachádzajúcich sa v spise vyplýva dostatočné podozrenie, že všetci traja obvinení, sa spolu s ďalšími spoluobvinenými, mali zúčastňovať na páchaní skutkov, pre ktoré im bolo vznesené obvinenie a je len logické pri páchaní takej rozsiahlej činnosti, z akej sú podozriví, s prihliadnutím na dobu páchania trestnej činnosti, že obvinení sa nepodieľali spoločne na páchaní všetkých skutkov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že materiálne aj formálne podmienky sú splnené. Účelom väzby ako trestnoprávneho inštitútu je dočasné zbavenie osobnej slobody obvineného s cieľom jeho zaistenia na účely trestného konania. Všetky 3 základné podmienky a predpoklady na vzatie obvineného do väzby sú splnené. K poznámke v sťažnosti obvinených, že ich sa výsluch niektorých osôb netýka, svedkov nepoznajú, Najvyšší súd Slovenskej republiky poznamenáva, že obvinení sú stíhaní pre trestný čin založenie, zosnovanie a podporovanie zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. Začlenenie páchatel'a do organizačnej štruktúry zločineckej skupiny neprebíha nejakým formálnym spôsobom, ale platia tu pravidlá také, že jednotliví členovia sa spravidla nepoznajú, nepoznajú rozsah a štruktúru činnosti. Preto tvrdenia obvinených uvedených v sťažnosti, že ich sa výsluchy niektorých svedkov netýkajú, nepoznajú ich, nie sú opodstatnené ani nemôžu byť dôvodom na zmenu rozhodnutia o trvaní väzby.

Rozhodnutie Špecializovaného trestného súdu spĺňa všetky požiadavky kladené na rozhodnutie tak, ako to vyžaduje Trestný poriadok. Nie je nepresvedčivé a arbitrárne, ako to uvádzajú obvinení vo svojich sťažnostiach.

V závere svojich sťažností obvinení namietajú, že Špecializovaný trestný súd rozhodol nesprávne, keď zamietol všetky navrhované inštitúty na nahradenie väzby.

Najvyšší súd dodáva, že v ustanovení § 80 ods. 2 je jasne uvedené, že ak sú obvinení stíhaní pre obzvlášť závažný zločin, je možno záruku alebo sľub prijať alebo uložiť dohľad len vtedy, ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu.

Výnimočné okolnosti prípadu sa posudzujú z hľadiska pomerov páchatel'a a určitých okolností prípadu. Pod pomery páchatel'a treba zaradiť okolnosti týkajúce sa osoby obvinených, ich osobné a rodinné pomery. Skutočnosti, ktoré uviedli obvinení k ich pomerom (to znamená, že obvinený P. H. chce žiť riadnym životom, v partnerskom vzťahu s priateľkou, je citovo naviazaný na rodičov, zamestná sa u otca), nie je možné považovať za výnimočné okolnosti prípadu. Tak isto bolo potrebné vyhodnotiť pomery obvineného J. K., ktorý uviedol, že žije v usporiadanom partnerskom vzťahu s maloletým synom, je výrazne citovo naviazaný na rodinu, chce sa starať o výchovu syna.

Súd prvého stupňa, v odôvodnení svojho rozhodnutia správne a v súlade so zákonom uviedol, že inštitúty na nahradenie väzby nie je možné prijať aj z toho dôvodu, že obvinení sú dôvodne podozriví z rozsiahlej trestnej činnosti, ktorú mali páchať dlhú dobu a ich konaním mala byť spôsobená škoda veľkého rozsahu. Aj s písomným odôvodnením v uznesení Špecializovaného trestného súdu, o neprijatí inštitútov na nahradenie väzby, sa Najvyšší súd Slovenskej republiky v plnom rozsahu stotožňuje.

Pretože rozhodnutie Špecializovaného trestného súdu je správne a v súlade so zákonom, Najvyšší súd Slovenskej republiky sťažnosti obvinených Ing. J. K., P. H. a J. K., zamietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 9. septembra 2014

JUDr. Daniel H u d á k, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová